

Jahrzeit- napok a falnál

A Dohány utcai Zsinagógában a fekete gránitból készült Jahrzeit-falon a kis névtáblák alatti gyertyák évente öt alkalommal gyulladnak fel, s emlékeztetnek elhunyt hozzátartozóinkra, ismerősünkre. A négy Mázkir napon, vagyis Jajm Kippur, Smini Áceresz, Pészach 8. és Sovuajs 2. napján és haláluk héber naptár szerinti évfordulóján – az előző estétől – világítanak szereteteinkért a gyertyák. A Jahrzeitnapon a reggeli i.tentiszelet után a közösség átmegy a falhoz és Káddist mond az elhunytért. Lapunkban továbbra is közreadjuk, hogy elhunyt szeretteiknek mikor van a Jahrzeitje.

Szőgyényi Sándorné	szeptember 16.	Ferenc Izrael	szeptember 23.	Dancz Béláné	október 2.	Schwartz Olga	október 18.
Gál (Báron) Márton	szeptember 17.	Zali Grünbaum Izrael	szeptember 23.	Reiner Béla	október 4.	Reichental Jakabné	október 20.
Rózsa Dezső	szeptember 18.	Sara Nussum Izrael	szeptember 23.	Hirschberg Dávid	október 8.	Sömjén Ferencné	október 21.
Aladár Izrael Kertész	szeptember 18.	Simó Tamás	szeptember 23.	Hirsch Dávidné	október 8.	Kalina Vera	október 25.
Gáti László	szeptember 20.	Izidor Izrael	szeptember 23.	Csillag Erzsébet	október 12.	Tímár Károly	október 26.
Frisch Zsuzsa	szeptember 22.	Margit Neumann Kertész	szeptember 23.	Gárdonyi Tiborné Satter Magda	október 14.	Irin Israel	október 31.
Freuerverger Pál	szeptember 23.	József Izrael	szeptember 24.	Bíró Imre Sándor	október 16.		
Jávör Zsuzsanna	szeptember 23.	Steiner Alfrédné	szeptember 26.				

PESTI SÓLET

A DOHÁNY UTCAI KÖRZET HAVILAPJA WWW.DOHANY-ZSINAGOGA.HU

Dr. Frölich Róbert és Nádel Tamás köszöntője (2. oldal)
Izsák Gábor és Dési János írása (9. és 10. oldal)

Főrubrik az ünnepekről (6-7. oldal)
Az 5776. zsinagógai év naptára (5. és 8. oldal)

A DOHÁNY UTCAI TEMPLOMKÖRZET NAGYÜNNEPI IMARENDJE AZ 5776. ZSINAGÓGAI ESZTENDŐRE

		ב"ה			
Rajs Hásónó I. este	2015. szept. 13.	18.43	Szukkajsz I. este	2015. szept. 27.	18.00
Rajs Hásónó I. reggel	2015. szept. 14.	9.00	Szukkajsz I. reggel	2015. szept. 28.	9.30
Rajs Hásónó II. este	2015. szept. 14.	18.00	Szukkajsz II. este	2015. szept. 28.	18.00
Rajs Hásónó II. reggel	2015. szept. 15.	9.00	Szukkajsz II. reggel	2015. szept. 29.	9.30
Sábász Sívó este	2015. szept. 18.	18.00	Hajsánó Rábbó reggel*	2015. okt. 4.	7.30
Sábász Sívó reggel	2015. szept. 19.	9.30	Smini Áceresz este	2015. okt. 4.	18.00
Erev Jajm Kippur reggel*	2015. szept. 22.	7.00	Smini Áceresz reggel	2015. okt. 5.	9.30
Erev Jajm Kippur Mincha*	2015. szept. 22.	13.00	Smini Áceresz Mázkir	2015. okt. 5.	Kb. 10.30
Kol Nidre	2015. szept. 22.	18.25	Szimchász Tajró este	2015. okt. 5.	18.00
Jajm Kippur reggel	2015. szept. 23.	9.30	Szimchász Tajró reggel	2015. okt. 6.	9.30
Jajm Kippur Mázkir	2015. szept. 23.	Kb. 11.00	Sábász Börésisz este	2015. okt. 9.	18.00
Jajm Kippur-i böjt vége	2015. szept. 23.	19.27	Sábász Börésisz reggel	2015. okt. 10.	9.30

A csillaggal jelölt i.tentiszeletek a Talmud-Tórában (Bp. VII. Wesselényi u. 7.) alatt zajlanak!

Minden kedves testvérünknek békés, áldásos esztendőt kívánunk!!!!

לשנה טובה תכתבו

לשנה טובה תכתבו

Dr. Frölich Róbert és Nádel Tamás újévi köszöntője Lösonó Tajvó Tikuszevu!

Kedves Barátunk!

Engedje meg, hogy röviden beszámoljunk a Dohány utcai templomkörzet idén végzett tevékenységéről. Minden este és reggel i.tentiszteletet tartunk a Wesselényi u. 7. alatti Talmud-Tórában, hiszen ez minden templomkörzet alapvető feladata és küldetése. Péntek este és szombat reggel az ünnepi i.tentiszteletek fényét és méltóságát emeli a férfikórus, amely avatott énekével komoly spirituális élményt nyújt. Idén már több, nagy sikerű koncertet is adott, kül- és belföldön egyaránt.

Szombat délutánonként a Talmud-Tóra szinte mindig megtelik a sálesüdeszekre. Péntek este a Kiddus, valamint a sálesüdesz a tóramagyarázatok ideje. Idén már több testvérkörzetet láttunk vendégül szombat délután. Járt nálunk a Rabbiképző, a Páva utca, illetve Lágymányos közössége, és az ünnepek után új vendégekkel folytatjuk az ismerkedést, barátkozást. A zsidó élet egyik legfontosabb eleme a tanulás és a tanítás. Talmud-Tórát tartunk heti egy alkalommal a gyerekeknek, 5-12 éves korig, szakavatott oktató részvételével. Itt a gyerekek megismerkednek a zsidó vallás alap-elemeivel, a zsidó őstörténelemmel. Minden csütörtökön az i.tentisztelet után felnőttoktatást tart a körzet rabbija, halachikus kérdésekről, a Biblia kevésbé ismert könyveiről, zsidó történelemlről, a zsidó élet eseményeiről audiovizuális eszközök segítségével.

Életünk nem csupán vallási programokból áll. Ki-kitekintünk a világba is. Ebben a Dohány Alapítvány vállalt vezető szerepet, amely elsődleges feladatának tartja értékeink megőrzését, azok méltó kezelését. Az idén 156. esztendejét betöltött templomkörzet kiemelt figyelmet fordít a közösség aktív tagjaira. A Dohány Alapítvánnyal együttműködve színvonalas programokat és közösségépítő eseményeket szervez mindazoknak, akik rendszeres, mondhatni állandó jelenlétükkel erősítik és fenntartják a közösséget. Kiállításokra, színházba, moziba járunk együtt, az Alapítvány segítségével, ezzel is növelve a közös élményanyagot.

Nyáron néhány napot töltöttünk Szarvason, ahol a zsidó tábor biztosította a kóser étkezést, és egy minden igényt kielégítő wellness-szállodában pihentünk. Ugyancsak eltöltötték híveink egy kellemes hétvégét Balatonfüreden, a zsidó üdülőben, a zalaegerszegi hitközség tagjaival együtt. Az utazás alatt a legnagyobb körzethez illően természetesen volt a templomban reggel és este minjen!

Évi több alkalommal szervezzük meg a Dohány Kulturális Páholyt, ahol kamarazenei koncert és író-olvasó - találkozó a program.

Nem marad el a tradicionális purimi és chanukkai vidám est sem, a közös Széder-est Pészach első estjén, és az immár hagyományos „lecsóparti” nyár végén. Rajs Hásónó első estjén közös, ünnepi vacsorát rendeztünk (és rendezünk az idén is) a Goldmark-teremben. Sovuajsz első estjén szintén közös, a körzet hölgytagjai által készített tejes vacsorát költünk el. Heti rendszerességgel kártyapartik szintere a körzet kultúrterme.

Havi rendszerességgel jelenik meg a XIII. évfolyamát élő Pesti Sólet, a körzet lapja, amely nem csak az eseményekről számol be, de sok új és érdekes írást is közöl például Várkonyi Tibor, vagy Dési János tollából. De meg kell említeni, Izsák Gábor barátunk, a lapban immár negyedik éve olvasható, népszerű, zsinagógákat bemutató sorozatát.

E programokat csak úgy tudtuk véghezvinni, hogy kül-, és belföldi magánszemélyek adományaikkal hozzájárultak az Alapítvány céljaihoz.

Kedves Barátunk!

Közösségünk, mint életünk, sokszínű. Van, aki „otthonról hozta” a zsidóságát, s van, aki itt sajátította el az alapokat. Van közöttünk 90 év feletti és van húsz éven inneni is; van, aki mindent tud, és van, ki szinte semmit sem a zsidóságról. Értelmi-ségi és kétkezi munkás, vállalkozó és alkalmazott, egyenjogú és aktív tag. Mindenki szeretettel fordul a másik felé, béke és barátság jellemzi e templomközösséget. Mindenkit érdemei, és nem pozíciója alapján ítélünk meg, és fogadunk el. Összejöveleinkben a jókedv és a vidámság dominál. A közösség tagjait születésnapjukon közösen köszöntjük, hiszen az ő érdemük, hogy élő körzet vagyunk. Mint láthatja, a körzet élete színes és egyre bővül. A Dohány utcai Zsinagóga ma már nem csupán jelkép; élő, erős közösség, amelyre mindenkinek szüksége van, s amely mindenkit szeretettel vár és befogad. Ezt az életet Ön is tudja erősíteni, programjainkba Ön is be tud kapcsolódni, jó társaságot és hű barátokat tud találni, ha eljön a templomba, reggel vagy este, ha részt vesz kulturális és egyéb programjainkon. Mi örülünk, ha egyre többen vagyunk, hiszen akkor erősödünk, ha erősítjük egymást. Ma már nem csupán felnőttek, de iskolás gyerekek is részt vesznek a minden reggeli és esti i.tentiszteleteken, van, ki még előimádkozói feladatokat is ellát közülük.

Amennyiben felkeltettük érdeklődését, és szeretne gyakrabban részt venni a körzet életében, úgy várjuk nagy örömmel.

Ha kérdése van, vagy szeretne többet megtudni egyes programjainkról, írjon a tndel@gmail.hu vagy a korzet@dohany-zsinagoga.hu email-címre, esetleg a 1075. Bp. Sip u. 12. 1/30 levélcímre.

Telefonszámunk: (06-1) 413-1515. Kérjük ugyancsak, hogy elérhetőségét szíveskedjék megadni a fenti címek egyikén.

Kívánunk Önnek és szeretneinek הנשל הבוט, békés új esztendőt!

Budapest, 2015. szeptember 13.

Nádel Tamás s.k.
Elnök

Dr. Frölich Róbert s.k.
Főrabbi

I M A R E N D

Hétköznap: 7.³⁰-kor kezdünk reggel, az esti ima időpontja 18.⁰⁰ óra, helyszín a Talmud-Tórában.
Az esti ima előtt fél órával sakkal, kártyával, kávéval és teával várjuk híveinket!

Péntek esti ima: 18.⁰⁰-kor a Dohány Templomban.

Szombat reggeli ima a Dohány Templomban: Sachrisz: 9.³⁰
Tóraolvasás: 10.⁰⁰ Muszaf ima: kb. 10.⁴⁵

Vasárnap reggeli ima: 8.⁰⁰-kor, esti ima: 18.⁰⁰-kor, mindkettő a Talmud Tórában.

A péntek esti kiddust, illetve a szombat délutáni sálesüdeszt szintén a Talmud-Tórában tartjuk.

A sálesüdeszek 18:00-kor kezdődnek.

Szól a kórus már!

A fenti címmel adott nagyszerű koncertet a Dohány templom kórusa Szlovákiában, a révkomáromi zsidó hitközség meghívására.

A hitközség 1791-ben alakult, és 2000 óta minden évben egész napos rendezvény keretében emlékezik meg a Zsidó Kultúra Európai Napjáról.

A rendezvény a zsidó hitközségek regionális találkozásával kezdődött, majd Darvas István rabbi tartott kerekasztal beszélgetést. Utána a Szochnut képviselői tájékoztatták az egybegyűlteket az izraeli élet lehetőségeiről. A kóser ebéd elfogyasztása után kitüntetések adtak át a zsidóságért legtöbbet tevő embereknek.

Délután érkezünk meg a révkomáromi zsidó menhely épületéhez, ahol meleg fogadtatásban részesültünk, ugyanis a légkondicionált buszból kiszállva negyven fokot mutatott a hőmérő.

Viccet félretéve, tényleg nagy szeretettel fogadtak bennünket, rögtön leültettek, ásványvízzel, finom édes, és sós süteménnyel kínáltak bennünket. Bemutatták a menházat, amelyben egy zsidó múzeumot is kialakítottak. Közepén egy chüpe áll, a tárolókban írásos emlékek, dokumentumok, a falakon fotók vannak. Az udvaron egy hatalmas sátor volt felállítva, ahol a nap rendezvényeit tartották.

A legszebb épület a zsinagóga, amely otthont adott a napi program kiemelkedő eseményének, a Dohány templom kórusa fellépésének. A koncert előtt dr. Frölich Róbert országos főrabbi mondott köszöntőt az egybegyűlteknél, majd annyira belejött a beszédbe, hogy miután a kórusnak nem volt műsorvezetője, felvállalta a konferanszié szerepét is. Fantasztikusan vezette a műsort, minden számról mondott valami érdekességet, amit Vadász Magda szinkrontolmácsként azonnal fordított szlovákra.

A kórus több mint egyórás műsora imafeldolgozásokból, operarészletekből és népszerű zsidó dalokból állt. Önálló számokat és szólókat énekelt Király Miklós, Rudas Dániel és Decsi András. Végig nagy siker volt, de a legnagyobb ovációt talán az utolsó számnál, a Hava Nagila feldolgozásnál lehetett hallani, amikor a karmesterünk, Lázár Zsigmond a kórusnak hátat fordítva a közönség ütemes tapsát vezényelte, ahogyan azt Bécsben az Újévi koncerten szokták. Feltétlenül ki kell emelni a Dohány templom orgonistájának fantasztikus zongorajátékát, amellyel emelte a zenés délután színvonalát.

Negyed nyolc tájban érkezünk vissza a Dohány templomhoz, ahol örömtől repeső szívvel láttuk, hogy a sok negatív, a Zsidó Kulturális Fesztivál bojkottjára szólító komment ellenére, az emberek hosszú tömött sorokban várokozni arra, hogy bejuthassanak az este hét órára kiírt klezmer koncertre. Hiába minden ellenségeskedés, a magyar emberek szeretik a zsidó kultúrát!

Littner György

IN MEMORIAM POLGÁR LÁSZLÓ EMLÉKKONCERT

2015. október 19. / 19:00, Dohány Utcai Zsinagóga
Kapunyitás / 18:30

Fellépők:

Dobszay Péter – Orgonaművész
Balázsovits Lajos – Színművész, Balázs Béla-díjas Érdemes Művész
Benedekffy Katalin – Operaénekes
Fekete László – a Dohány Utcai Zsinagóga főkantora
Fried Péter – Operaénekes, Liszt Ferenc-díjas művész
Király Miklós – Operaénekes, (a Dohány Utcai Zsinagóga Kórusának tagja)
Rudas Dániel – Kántor
Dohány Utcai Zsinagóga Kórusa

Karvezető:

Lázár Zsigmond

Zongorán kísér:

Neumark Zoltán

A koncert fővédnöke:

Dr. Frölich Róbert Országos főrabbi,
a Dohány Utcai Zsinagóga főabbija

Regisztráció a koncertre: korzet@dohany-zsinagoga.hu

A BELÉPÉS DÍJTALAN!

Támogatóink:

Budapesti Zsidó Hitközség
Dohány Alapítvány

nka
Nemzeti Kulturális Alap

Temetőlátogatás

Az elmúlt évek hagyományaihoz híven, a Dohány körzet tagjai, az őszi ünnepek előtt idén is (ezúttal augusztus 30-án) kimentek a Kozma utcai neológ és az ortodox temetőbe. Végigjárták hozzátartozóik, illetve a rabbik sírjait, s mindenütt kádist mondtak.

Együtt ünneplünk

Dési János

Furcsa egy alkalom ez. Van, aki ünneptartó családból származik, akad, aki felnőtt korában itt találkozott az egészszel. Sikeres, jól menő emberek és átlagos polgárok. Módo-sabbak és szegényebbek. Mindenfélék. Van, akinek továbbra is csak ez az évente egyszeri alkalom maradt a zsidó szokásokból, más elhozza ma már a gyerekeit is,

látom, elbeszélgetek veletek, és ha tudok valamit segíteni abban, hogy ez valóban másoknak is fontos legyen, akkor örömmel jövök. F – akit pedig régóta ismerek, de – tulajdonképpen itt, ebben a körben kapcsolódott vissza a zsidóságához, egy ideje velem jár a templomba. Pár hónapja nem eszik disznóhúst, szerintem, ha jövőre kérdezed, már kóser is lesz.

szer egy zsinibe is elmerészkedtem egyedül, nagyon furcsa volt, fogalmam sem volt, mit történik. G-ről tudtam, hogy náluk ez másként van. Először ide hívtak le, aztán egyre jobban belekeveredtem ebbe. Ma már tudok olvasni, brohét mondani – rabbi talán nem lesz belőlem. De azért alakul a dolog.

Á. a fiatalabbakat képviseli, szép tudományos pályán halad előre:

– Nekem az apám nem zsidó. Sőt, azt hiszem nem is nagyon kedveli a zsidókat, úgy általában. Egy kis faluban nőttem fel, ott már évtizedek óta senki sem látott „zsidót”. Az anyám is inkább hallgatott ezekről a dolgokról. Úgyis sokat veszekedtek otthon, nyilván nem akart még egy okot a tényeredőbálásra. Az első munkahelyemen egy srác vitt el először egy zsinagógába, gondoltam is, hogy elég furcsa módja az udvarlásnak, mert nyilvánvaló volt, hogy fel akar szedni. Mondjuk, nekem sem lett volna ez az ellemre. De a szertartás kegyetlenül hosszú volt nagyon vártam már a végét, utána, hiába hívtam, nem is jött fel hozzám. Na, mindegy. Pedig lettek volna velem terveim. De elkezdett érdekelni ez a dolog. Anyai nagymamám is mind többet mesélt. Szóval, megpályáztam egy izraeli ösztöndíjat. Az nagyon bejött. S nem csak azért, mert szakmailag nagyon tanulságos és hasznos volt, hanem mert ott nem voltak ennyire bátortalanok a fiúk. Ha érted, mire gondolok. Három évet töltöttem ott, kevés hiányzott hozzá, hogy alijázak. Persze egy újabb pasi ügy miatt jöttem haza. A kisfiúknak már óvodás, természetesen zsidó oviba jár, s ilyen iskolába is akarom küldeni. Szóval, nekem az életem része lett ez az egész. Még ha más is itt a galutban, mint Erecben megtanultam.

F. középkorú férfi, saját szakmájában sikeres, ismert ember:

– Az én korosztályom az, amely tagjainak szülei nem nagyon vallották be, hogy zsidók. Túlzás lenne persze, hogy, mint sokan a barátaim, a kortársaim közül, én is úgy tudtam volna meg, hogy zsidó vagyok, hogy otthon zsidóztam volna egyet, mire elmondták mégis. Tény, nem nagyon beszéltük soha erről, az ünnepeket nem tartottuk, volt karácsonyunk is. Ha szóba került, mi történt a nagyszüleimmel, azt felelték meghaltak a háború idején. Tudtam valamit azért arról, hogy zsidók vagyunk, hiszen több rokonunk a zsidó temetőben nyugszik és jártunk ki hozzájuk. De nagyjából ennyi. Aztán, már úgy ötven felé, egyre jobban kezdett érdekelni ez a dolog. Könyveket olvastam, egy-

Z. közigazdász:

– Ja, én református vagyok a feleségem katolikus. De eljövünk rendszeresen ide, mert hívnak a barátaink. Nevetséges, hogy itt élünk egymás mellett, sokszor jó cimboraként és még azt sem tudom,

mi is ez. Voltam már Kol Nidrékor a templomban, havdalán is, és párszor sajnos temetésen. A gyerekeim röhögnek, hogy el fogok zsidósodni teljesen, de a lányom egyszer már eljött velünk, szerintem legközelebb is jön. Ja, és ha érdekel egy karácsony milyen, december huszonegyedikén meg mi várunk téged.

J. középkorú férfi, zavaros egzisztencia, mindenkit ismer, sőt jobban ismer, mindenhol ott van, ha nem hívják, akkor is. Persze, itt is szervezkedik rendszeresen:

– Mondjuk nekem volt rabbi nagypapám, de ebből ne tessék semmilyen következtetést levonni. Zsidók vagyunk, azt annyi. Nem foglalkozunk vele különösebben. Talán még a nagymamám, mint özvegy rebecin. De 44-45-ben ő is megsértődött, azt szokta volt mondani, ha volt I.ten és ezt hagyta azért, ha meg nincs, akkor minek. Aztán a gyerekeim elkeveredtek Szarvasra, a kisebbik fiam lelkes Somér lett, birthright út Izraelbe. Aztán Lauder iskola. Fel kellett vennem velem, velük a ritmust. Tulajdonképpen az volt a furcsa, hogy nekem sem volt semmi furcsa. A zsinagógában rögtön otthon éreztem magam. Persze egy csomó arcot már régen ismerem máshonnan. Mondjuk, úgy nagyjából mindenkit. Aztán elkezdtem segíteni a kidusok megszervezésében, ebben-abbban. Szoktak azzal gúnyolni, hogy rövidesen előimádkozó is leszek. Szerintem meg tudnám csinálni. De nem akarok to-lakodni, csak szép sorjában, na. Itt meg jó összefutni veletek. Sana tova, Neked is.

Maccabi Európa Játékok Budapesten?

Előző számunkban már beszámoltunk, hogy remekül szerepelt a magyar delegáció a berlini Maccabi Európa Játékokon, amelyen 19 érmet szerzett. Most Jusztin Ádámmal, a Maccabi VAC elnökével beszélünk Berlinről és a jövőről is...

– Milyen volt Berlinben?

– A szervezésben akadtak nehézségek, sok minden csak a 3-4 nap után állt be jól. Pedig azt vártuk, Németországban nem lesznek ilyen gondok. Néhány probléma ugyan fennmaradt az esemény végéig, de a hiányosságokból a sportolók érezték a legkevésbé. Maga a Játékok végig remek hangulatban telt. Segítő önkéntesek, rengeteg mosolygó ember!

– Az eredmények alapján Nektek is akadt okotok az öröme!

Jusztin Ádám

– Kiemelkedő eredményt ért el a csapat, hiszen a 19 érmet magáért beszél – kezdte értékelését Jusztin Ádám. – Vívóink pedig egyenesen taroltak, 12 érmet, közte 5 aranyat gyűjtöttek. Bár a helyszínek közötti, vártnál nagyobb távolságok nehezítették a közlekedést, de sokan biztatták a társakat egymás versenyein. A csapat tagjai hamarosan, szeptember 20-án 17 órakor ismét összejönnek, az Izraeli Kulturális Intézetben az élménybeszámoló mellett fényképeket és videókat nézünk meg. A találkozóra szeretettel várjuk szimpatizán-

sainkat, szurkolóinkat is. A jelenlevők megismerkedhetnek 2017-es, izraeli Maccabi Játékok előzetes programjával is.

– Ha jól tudom, ezt követően sem pihenhetek...

– Igen, november 11-től 15-ig tart a Maccabi Európai Kongresszusa – Budapesten. Ráadásul egy fontos döntés is születik, itt jelölik ki a következő Európa Játékok helyszínét. Berlinben rengeteg tapasztalatot gyűjtöttünk, s láttuk, milyen szervezési gondok merülhetnek fel, mire kell figyelni, mindezeket figyelembe véve, mi is pályázunk a 2019-es eseményre! A pályázat előkészítő bizottság már dolgozik. Bár számos egyeztetés vár még ránk, de jó úton haladunk. Az Európai Mac-

Jobbulást Tibi bácsi!

Ezen az oldal immár két éve – 2013 novemberétől – Várkonyi Tibor írásainak „bérelt” helye. Tibi bácsi karmesterekről, operáról, hangversenyekről szóló cikkeit olyanok is vártuk, akik nem vagyunk a komolyzene elkötelezett rajongói. Bevallom, olvasás közben, nem egyszer azon kaptam magam, megnézném az adott előadást, vagy akár egy másikat, mert ha valaki ilyen élvezettel ír róla, az különleges élményt ad-hat.

Ugyancsak érdeklődéssel böngésztem rendre az egyéb-, főként franciaországi politikával kapcsolatos írásokat is. S tudom, nem csak én. Tibi bácsi most is készült, hogy az ünnepi számban megossa velünk nagyapájához kötődő emlékeit, vallásról, templomról, ünnepről. Sajnos azonban ezúttal ez elmarad. Két hete, éjjel megszüdült és elesett, azóta kórházban van. Az érte aggódókat megnyugtatta, nincs törés, nincs komoly baj. Sőt, a napokban végre hazaengedik. De csak lapzártánk után. Mint mondta, sajnálja, hogy kivételesen nem sikerül tartani a határidőt. Hozzátette, a következő, az októberi számnál viszont feltétlen számíthatunk rá. Tibi bácsi! Várjuk az októberi cikket, s nagyon örültünk volna, ha most, az ünnepi újságban olvashatunk egy (újabb) visszaemlékezést. Ám a legfontosabb, hogy mielőbb gyógyulj meg, hogy még sokáig „zaklathassalak” a fránya határidő miatt.

Magam, a Dohány körzet és a Pesti Sólet valamennyi olvasója nevében kívánok jobbulást és egészségben gazdag, boldog új évet. Lösonó Tajvó!

(sch)

cabi vezetői és a német szervezők is rendelkezésünkre állnak. Sőt, már az is biztos, hogy minden zsidó szervezet, illetve magyar kormány is támogatja elképzeléseinket. Bízom benne, hogy elnyerjük a rendezés jogát. Akkor pedig majd 3,5 év kemény munka következik. De már várjuk!

(schiller)

Jusztin Ádám és a Maccabi Tel Aviv legendája, Doron Jamchi

INGATLANT
VENNE/ELADNA?

Költözne? Keresse, az immár **10 éve** a piacon lévő cégünknel – több ezres adatbázisból – álmai otthonát, ingatlanát!
Mondja el, mire gondol, üzlethelyiségtől a mini-garzonon keresztül, a többszintes családi házig. **Megtaláljuk!** Budapesten és környékén. Igény szerint, teljes körű ügyintézésel!
Eladná lakását? Segítünk, hogy a lehető legjobb árat kapja érte!

Kőszegi Janka (CDC Ingatlan)
Telefon: 70/377-3163

Felavatták Sir Winton emléktábláját

Szeptember elsején adták át Sir Nicholas Winton emléktábláját a Dohány utcai zsinagóga kertjében. A brit Schindlerként emlegetett hős, a második világháború kitörése előtti hetekben 669 többségében cseh gyermeket menekített Nagy-Britanniába.

/Az avatásról, és sok más, a Dohány körzet életében fontos eseményről a honlapon (<http://www.dohany-zsinagoga.hu>), illetve a facebook oldalon is olvashatnak!/

Az eseményen beszédet mondott Juraj Chmiel, a Cseh Köztársaság -, illetve Ilan Mor, Izrael állam budapesti nagykövete hangsúlyozta. Főbbink, dr. Frölich Róbert kiemelte: felmerül a kérdés, miért kell Budapesten emléktáblát állítani egy angolnak, aki cseh gyerekeket mentett. Az emléktábla üzenete ebben rejlik, a vérszörnyűségeket nem magyarokat, angolokat, vagy csehek akartak kiirtani, hanem zsidókat. Nem az állampolgárság számít, hanem csak az, hogy valaki zsidónak született. Kiemelte, a tábla másik üzenete, a zsidók nem csak a fájdalom múltat nem feledik, de azokra is hálával és soha el nem múló tisztelettel, akik kiálltak értük. Az emléktáblát Az Alapítvány a budapesti Dohány utcai Zsinagógaért, az Élet Menete Alapítvány és a MAZSIHISZ együttműködésévé avatták fel.

A DOHÁNY KÖRZET OKTÓBERI PROGRAMJA

Minden hétköznap reggeli ima 7:30, esti ima 18:00 a Talmud-Tórában, vasárnap és munkaszüneti napokon reggel ima 8:00, esti ima 18:00 a Talmud-Tórában. A téli időszámítás idején az esti imák 17:00-kor kezdődnek! Minden szerda délután ultiklub 13:00-tól a Talmud-Tórában.

- Október 4.** Hajsánó Rábbó, 8:00 a Talmud-Tórában, este *Smini Áceresz* a Dohányban 18:00.
- Október 5.** Smíni Áceresz reggeli ima a Dohányban 9:30, *MÁZKIR!*; este *Szimchász Tajró* 18:00.
- Október 6.** Szimchász Tajró reggeli ima a Dohányban 9:30, esti ima a Talmud-Tórában 18:00.
- Október 8.** Felnöttoktatás 17:00: A zsidó élet eseményei-születés, brisz, névadás
- Október 9.** Esti ima a Dohányban 18:00, utána Kiddus a Talmud-Tórában.
- Október 10.** Reggeli ima a Dohányban 9:30. Esti ima és sálesüdesz a Talmud-Tórában 18:00.
- Október 13.** Betéresi tanfolyam 17:00 a Talmud-Tórában
- Október 15.** Felnöttoktatás 17:00: A zsidó élet eseményei-bár-micvó, bát micvó
- Október 16.** Esti ima a Dohányban 18:00, utána Kiddus a Talmud-Tórában.
- Október 17.** Reggeli ima a Dohányban 9:30; Esti ima és sálesüdesz a Talmud-Tórában 18:00.
- Október 19.** Polgár László *emlékkoncert* a Dohány-körzet szervezésében a Dohányban 19:00.
- Október 22.** Felnöttoktatás 17:00: A zsidó élet eseményei-chászene
- Október 23.** Esti ima a Hősökben 18:00, utána Kiddus a Talmud-Tórában.
- Október 24.** Reggeli ima a Hősökben 9:30, utána közös ebéd; Esti ima és sálesüdesz a Talmud-Tórában 18:00.
- Október 27.** Betéresi tanfolyam 17:30 a Talmud-Tórában
- Október 29.** Felnöttoktatás 17:30: A zsidó élet eseményei-gyász
- Október 30.** Esti ima a Hősökben 17:00, utána Kiddus a Talmud-Tórában.
- Október 31.** Reggeli ima a Hősökben 9:30; Esti ima és sálesüdesz a Goldmark-teremben 16:00, vendégünk a Hegedüs Gyula utcai körzet.

Pesti Sólet menü a Laky Konyha receptjei alapján

Tyúkhúsleves maceszgombóccal

Hozzávalók: 1 tyúk, 4 liter víz, 1 hagyma, 3 szál sárgarépa, 2 szál fehérrépa, 1 karalábé, 1 zellergumó, 1 csomó petrezselyem, kis darab gyömbér, szemes bors.

Maceszgombóchoz: 3 tojás, 3 evőkanál zsír, kb. 9 evőkanál maceszdara, só, bors, őrölt gyömbér.

Elkészítés: A feldarabolt tyúkot feltesszük föni, ha forr a víz, a szűrítés habot leszedjük, majd hozzáadjuk a megtisztított zöldséget, fűszert. Lassú tűzön 2-3 órán keresztül főzzük. A tojásokat jól összekeverjük a zsírral, beleszórjuk a fűszereket, és hozzáadjuk a maceszdarát. Rövid ideig állni hagyjuk, majd vizes kézzel gombócokat formálunk, és a forró levesbe helyezzük.

Mézes Csirkemell

Hozzávalók: 6 db csirkemell, 3-4 nagy savanykás alma, 3-4 szál sárgarépa, 3 evőkanál méz, őrölt gyömbér, fahéj, szerecsendió, olívaolaj

Elkészítés: A megtisztított csirkemelleket kicsit besózzuk. Az almát és répát meghámozzuk és felszeleljük. Forró serpenyőben, olívaolajban megsütjük a csirkemell mindkét oldalát, majd rácsurgatjuk a mézet, és amikor szinte kész, megszórjuk gyömbérrel, reszelt szerecsendióval, esetleg fahéjjal. Óvatosan fűszerezünk. Miután kész, kivesszük a húsokat, beletesszük a répát, és hirtelen, nagy lángon megpirítjuk, majd hozzáadjuk az almászeleteket is. Ugyanúgy ízesítjük, mint a húsokat (méz és fűszerek). Magában is fogyasztható, de tálalhatunk hozzá rizst köretként. Az almát ne keverjük, csak rázogassuk az edényt, mert könnyen péppé válik.

Alma-szilva kompót

Hozzávalók: 1 kg alma, 1 kg kimagozott szilva, 0,2 kg kristálycukor, fahéj, szegfűszeg, citromlé

Elkészítés: Az almát és a szilvát megtisztítjuk, cikkekre vágjuk. Annyi vízbe tesszük fel föni, hogy ellepje a gyümölcsöket. Cukorral, fahéjjal, szegfűszeggel és citromlével ízesítjük. Fedő alatt felforraljuk, keverni óvatosan szabad, nehogy összetörjenek a gyümölcsök. Ne főzzük túl, mert élvezhetetlen lesz a kompót.

Jó étvágyat kívánunk!

Zsinagógák a nagyvilágból – Párizs – Kol Nidré Képeslapok – képes történelem (XLIV. rész)

Immár négy éve, egy 1400 darabból álló magángyűjtemény segítségével járjuk be a világot, az országot hónapról-hónapra bemutatunk egy-egy lapot, a hozzá tartozó ismeretekkel, érdekességekkel. A gyűjtemény az 1890-től 1945-ig megjelent, zsinagógákat ábrázoló, illetve a zsidósággal, a zsidó emberekkel, szokásokkal stb. foglalkozó lapokat tartalmazza.

Tisztelt Olvasó!

Elérkeztünk az 5776-os zsinagógai évhez. Nem vagyok sem bölc, sem rabbi, így nem az én feladatom összegezni az elmúlt esztendőt, és megjósolni a soron következőt! Azonban, mint ahogy évek óta megszokták, megszokhatták, legnagyobb ünnepünkön szeretnék valami érdekességgel kedveskedni Önöknek.

Gyűjteményemben található új évi lapokból ilyenkor valamilyen formában mindig láthatnak néhányat, de most igazi csemegével lepem meg azokat, akik kézbe veszik, és elolvassák a Pesti Sólet ünnepi számát.

A mellékelt két képen a párizsi Nagy Zsinagóga megnyitását követő első Kol Nidré ünnepség látható. E zsinagógát 15 évvel később nyitották meg, mint Dohány utcai testvérét, azaz 1874-ben. Az ünnepi átadást követően hatalmas érdeklődés övezte mind a városi zsidóság, mind a más felekezetű, filozemita körök részéről az épületet és a benne folyó hitéletet.

A két nagyváros történelme ugyan sok szempontból eltérő, annyiban mégis azonos, hogy abban az időben szinte fej-fej mellett fejlődött. Európa két pontján nagyon magabiztos neológ zsidó hitélet gyönyörű szimbólumává váltak az új kor, új építészeti csodái.

A képek a nagyközönség számára készültek a Le Monde oldalain, hogy bemutassák az akkori legfontosabb eseményeket a közéletből, politikából és természeti csodákról. A két kép egy véletlen folytán került a „kollekciómba”. Évekkel ezelőtt jutottam hozzá Hermann Lipót könyvtárának néhány darabjához, és az egyik művészeti albumban behelyezve találtam ezt a két nyomatot.

Aki járt már Párizsban, és látta az ottani zsinagógát tudja, érdemes elmenni és megnézni. Aki pedig még nem jutott el, de szeretne, bízom benne, számára kedvet ad ez a kis cikk is, hogy megnézzé.

Engedjék meg, hogy ezúton is kívánjak mindnyájuknak és kedves családjainak békés, szerencsés és egészségben gazdag új esztendőt! Lösonó Tajvó!

Izsák Gábor

